Верховный суд України
через Вищий спеціалізований суд України

Позивач: **(Особа, яка подає заяву)**	**Відповідач:**	**Особа, що повторно оскаржила рішення:** **(не заявляла ні в суді першої інстанції, ні в суді апеляційної інстанції)**	**Треті особи**
Приватне підприємство «Віталфарма», код ЄДРПОУ 30108220; юридична адреса: м. Київ, вул.Святошинська, 2; фактична адреса: м. Київ, провулок Радищева, 19.	**Петрашко Сергій Ярославович,** Ідентифікаційний номер 2780003494, мешкає за адресою: м. Київ, вул. Павлівська, буд. 26/41, кв. 49.	**Петрашко Ірина Миколаївна,** мешкає за адресою: 01135, м. Київ, вул. Павлівська, буд. 26/41, кв. 49	**Приватний нотаріус Лисенко О.О.** 01054, м. Київ, вул. Воровського, 31-а, оф.18.
Адреса для листування (отримання пошти Позивачем від суду): 01010, м. Київ, пров. Інженерний, 4-Б. Приватне підприємство «Юридична фірма «ФОКС»/ для Сьомака В.С.			
Представник Позивача Марініч Володимир Костянтинович, за довіреністю (згідно положень статей 40 і 42 Цивільного процесуального кодексу України): Громадянин України [redacted]			
Адреса для листування (отримання пошти Представником Позивача від суду): 01010, м. Київ, пров. Інженерний, 4-Б. Приватне підприємство «Юридична фірма «ФОКС»/ для Марініча В.К.			

Заява про перегляд
Ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 18 квітня 2012 року у справі № 6-37400 св 11
в зв'язку з неоднаковим застосування норм матеріального права

18 квітня 2012 року Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ було винесено ухвалу у справі №6-37400 св 11, в якій неоднаково застосовано одні і ті самі норми матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у тих же самих та подібних правовідносинах, а саме в:

- Ухвалі Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17 серпня 2011 року у справі №6-17890 св 11;

- Постанові Вищого господарського суду України від 10.01.2012 року у справі №2/5007/23/11;
- Постанові Вищого господарського суду України від 22.09.2011 року у справі №26/153(10);
- Постанові Верховного суду України від 23 березня 2012 року про перегляд постанови Вищого господарського суду України від 22 грудня 2009 року у справі за позовом ВАТ «Дніпропетровський металургійний завод ім. Петровського» до ЗАТ «Компанія «Приват Інтертрейдінг»;
- Рішенні Вищого господарського суду України у мправі за позовом ЗАТ «Київська кондитерська фабрика ім. Карла Маркса» до ЗАТ «УКРГАЗ-ЕНЕРГО» про стягнення 32051,73 грн.

При цьому, ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 18 квітня 2012 року скасовано власне рішення від 17 серпня 2011 року, в порушення принципу правової визначеності, тобто – з однозначним неоднаковим застосуванням норм матеріального права в одному рішенні по відношенню до іншого рішення.

З метою забезпечення читабельності документу, при викладені обставин справи та наданні нормативного обґрунтування застосовано наступні терміни:

ВССУ – Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ.
ЦКУ – Цивільний кодекс України затверджений Законом України від 16 січня 2003 року, № 435-IV.
Ухвала ВССУ від 17 серпня 2011 року – Ухвала Вищого спеціалізованого суду України від 17 серпня 2011 року у справі №6-17890 св 11.
Ухвала ВССУ від 18 квітня 2012 року – Ухвала Вищого спеціалізованого суду України від 18 квітня 2012 року у справі №6-37400 св 11.
Попередній договір – Договір про внесення змін до попереднього договору від 24 червня 2008 року, зі змінами від 4 липня 2008 року.

І. Нормативне обґрунтування неоднакового застосування норм матеріального права.

І.1. Стосовно неоднакового застосування та тлумачення **ВССУ** норм статті 614 **ЦКУ** в **Ухвалі ВССУ від 18 квітня 2012 року.**

Абзац 6 сторінка 3 **Ухвали ВССУ від 18 квітня 2012 року**:
«Відмовляючи в задоволенні позову місцевий суд, з висновками якого погодився і суд апеляційної інстанції, з'ясувавши всі обставини справи та давши належну оцінку зібраним доказам, дійшов обґрунтованого висновку про те, що позивачем не доведено, що набуття відповідачем у власність об'єкту купівлі-продажу не у строк, визначеній сторонами у договорі, відбувся саме з вини (умислу або необережності) відповідача і підстав для скасування зазначених судових рішень не вбачається».

ВССУ в **Ухвалі ВССУ від 18 квітня 2012 року** неправильно та неоднаково застосовано положення статті 614 **ЦКУ** по відношенню до інших випадків застосування цих положень касаційними інстанціями в подібних правовідносинах, у зв'язку з наступним.

При застосуванні положень статті 614 **ЦКУ,** у вищезазначеному висновку в **Ухвалі від 18 квітня 2012 року**, **ВССУ** зазначає про необхідність доведення вини **Відповідача Позивачем**.

Однак, згідно вимог пункту 2 статті 614 **ЦКУ**, відсутність своєї вини у порушенні зобов'язань доводить особа, яка порушила зобов'язання, тобто – **Відповідач**, а не **Позивач.**

При цьому, в тих же самих, а також в інших подібних правовідносинах положення статті 614 **ЦКУ** застосовані касаційними інстанціями інакше ніж в даному випадку, а саме:

Ухвала ВССУ від 17 серпня 2011 року;

Постанова Вищого господарського суду України від 10.01.2012 року у справі №2/5007/23/11, сторінка 3, абзац 8:

«*Звідси помилковим є висновок апеляційного господарського суду про недоведеність позивачем вини відповідача як підстави для відмови в позові, оскільки в силу частини 2 статті 614 ЦК України обов'язок доведення відсутності вини покладений на особу, яка порушила зобов'язання, тобто в даному випадку на відповідача»;*

Постанова Вищого господарського суду України від 22.09.2011 року у справі №26/153(10), сторінка 4, абзац 2,3 і 4:

«*При цьому, колегія суддів касаційної інстанції вважає за необхідне відзначити, що посилання скаржника на ч. ч. 1, 2 ст. 614 ЦК України не можуть бути прийняті до уваги, виходячи з наступного.*

Так, дійсно, відповідно до положень ст. 614 ЦК України, особа, яка порушила зобов'язання, несе відповідальність за наявності її вини (умислу або необережності), якщо інше не встановлено договором або законом. Особа є невинуватою, якщо вона доведе, що вжила всіх залежних від неї заходів щодо належного виконання зобов'язання (ч. ч. 1, 2).

Проте, скаржником не взято до уваги норми ч. 3 цієї статті, згідно якої відсутність своєї вини доводить особа, яка порушила зобов'язання.».

Таким чином, **ВССУ,** як касаційною інстанцією застосовано неправильно та неоднаково норми матеріального права, визначені положеннями статті 614 **ЦКУ,** у тих же самих, а також у подібних правовідносинах.

І.2. Стосовно неоднакового застосування **ВССУ** норм статей 614, 526 і 693 **ЦКУ** в **Ухвалі ВССУ від 18 квітня 2012 року.**

В **Ухвалі ВССУ від 18 квітня 2012 року** (абзац 2 і 6 на сторінці 3)**,** до правовідносин між сторонами, застосовано норми статті 614 **ЦКУ,** які не можуть бути застосовані, і які не вважали необхідним застосувати та не застосували касаційні інстанції в інших випадках у тих же самих та подібних правовідносинах.

У зазначених правовідносинах судами встановлювались факти: окремо, укладання чи не укладання Основного договору, і окремо, виконання зобов'язань сторонами. При цьому, у даному випадку, мова йде про спір, який виник щодо коштів у сумі 969 940 грн., які перераховані в якості попередньої оплати **Позивачем** (за первісним позовом) **Відповідачу** на підставі положень пункту 5 попереднього договору, та їх повернення не залежить від виконання чи невиконання зобов'язань сторонами, а залежить від факту і моменту укладання чи не укладання Основного договору, тому що вони повинні бути повернуті **Відповідачем Позивачу** у будь-якому випадку (чи то у разі укладення чи у разі не укладення в строк Основного договору) на підставі положень абзацу 2 пункту 5 і останнього речення пункту 13 **Попереднього договору**.

Тобто, вищевказані кошти у розмірі 969 940 грн. є власністю **Позивача**, яку тимчасово отримав **Відповідач** та повинен повернути в будь-якому випадку.

В даному випадку, кошти мають бути повернені в зв'язку з не укладенням Основного договору. При цьому, відповідно до положень статті 635 **ЦКУ**, встановлення факту не укладення Основного договору не потребує встановлення відповідальності та доказування вини будь-якої сторони договору щодо його не укладання, а лише як факт є підставою для припинення дії **Попереднього договору** та повернення коштів у сумі 969 940 грн., які належать **Позивачу** Приватному підприємству «Віталфарма».

Тому, в даному випадку, положення статті 614 **ЦКУ** не можуть застосовуватись і не застосовувались касаційною інстанцією у подібних правовідносинах в **Ухвалі ВССУ від 17 серпня 2011 року.**

На підставі вищевикладеного вважаємо, що **ВССУ,** як касаційною інстанцією неоднаково застосовано норми матеріального права, визначені положеннями статті 614 **ЦКУ**, у тих же самих, а також у подібних правовідносинах.

Крім того, в **Ухвалі ВССУ від 18 квітня 2012 року**, **ВССУ** взагалі не звертається до положень статей 526 і 693 **ЦКУ.**

Однак, враховуючи те, що кошти у сумі 969 940 грн., було перераховано **Позивачем** в якості попередньої оплати, то у разі не укладення Основного договору щодо продажу майна, **Позивач** має право на їх повернення.

При цьому, у тих же самих відносинах і у подібних відносинах, касаційними інстанціями інакше застосовувалися положення статей 526 і 693 **ЦКУ**, а саме:

Ухвала ВССУ від 17 серпня 2011 року:

«Позивач з урахуванням уточнення до вимог позовної заяви (а. с. 176) (як покупець) просив стягнути на свою користь 1939880,00 грн. у відповідності із першим реченням п. 13 договору та 969640,00 грн. у відповідності з останнім реченням вказаного пункту та керуючись ст. 526 ЦК України.

Відмовляючи у задоволенні позовних вимог про стягнення 1939880,00 грн., суду дійшли правильного висновку щодо відсутності підстав для її стягнення. Однак, відмовляючи у задоволенні позовних вимог про стягнення 969640,00 грн., суди неправильно застосували ч. 4 ст. 612 ЦК України, оскільки в даному випадку обов'язком покупця є сплата обумовленої п. 5 договору суми, а обов'язком продавця є виконання пунктів 3, 4, 13 договору. Повернення оспорюваної суми покупцю згідно з останнім реченням п. 13 не обумовлено обов'язком покупця надіслати продавцеві письмове повідомлення.

Оскільки, в обумовлений сторонами строк, а саме 25 липня 2008 року вимоги пунктів 3, 4, 14 попереднього договору відповідачем (як продавцем) не були виконані, що встановлено судами і не заперечується сторонами, позивач (як покупець) має право на повернення сплаченої ним суми у розмірі 969640,00 грн.»

Постанова Верховного суду України від 23 березня 2012 року про перегляд постанови Вищого господарського суду України від 22 грудня 2009 року у справі за позовом ВАТ «Дніпропетровський металургійний завод ім. Петровського» до ЗАТ «Компанія «Приват Інтертейдінг»;

Рішення Вищого господарського суду України у справі за позовом ЗАТ «Київська кондитерська фабрика ім. Карла Маркса» до ЗАТ «УКРГАЗ-ЕНЕРГО» про стягення 32051,73 грн.

Таким чином, **ВССУ**, як касаційною інстанцією застосовано неправильно та неоднаково норми матеріального права, визначені положеннями статей 614, 526 і 693 **ЦКУ.**

Враховуючи вищезазначене та на підставі положень статей 355, 360-3 і 361 **ЦПКУ**,

ПРОШУ:

1. Скасувати ухвалу Вищого спеціалізованого суду України від 18 квітня 2012 року (справа № 6-37400 св 11) про скасування рішення Вищого спеціалізованого суду України від 17 серпня 2011 року (справа № 6-17890 св 11).

Додатки:

1. Довіреність на представника.
2. Копія рішення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17 серпня 2011 року, завірена судом.
3. Копія ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 18 квітня 2012 року, завірена судом.

4. Копія постанови Вищого господарського суду України від 10 січня 2012 року.
5. Копія постанови Вищого господарського суду України від 22 вересня 2011 року.
6. Копія постанови Верховного суду України від 23 березня 2012 року про перегляд постанови Вищого господарського суду України від 22 грудня 2009 року.
7. Копії заяви з додатками для Відповідача, третьої особи і для особи, що повторно оскаржила рішення.
8. Платіжний документ про сплату судового збору (вже було надано разом із цією заявою, яку було подано до суду 18.07.2012 року, та було втрачено Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ).

Представник заявника
на підставі довіреності
Директор Приватного підприємства
«Юридична фірма «ФОКС» **В. К. Марініч**
21 серпня 2012 року